

Stowarzyszenie „MIASTA W INTERNECIE”

*Innowacyjny rozwój społeczeństwa informacyjnego
jako motor rozwoju Mazowsza do roku 2013
– Strategia e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego.*

Krzysztof Głomb

Mazowsze jest częścią przestrzeni europejskiej
– aby skutecznie się rozwijać, winno przewyciężyć jej ograniczenia i wykorzystać szanse

**Strategia e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego
jest jednym z narzędzi budowania w perspektywie roku 2013 –‘regionu innowacyjności i wiedzy’**

**Filary
e-Strategii
Województwa
Mazowieckiego**

- ➔ transfer wiedzy do grup społecznych kreujących wzrost PKB
- ➔ zrównoważony rozwój terytorium, zapobieganiu wykluczeniu społecznemu w obszarach wiejskich
- ➔ wykorzystanie innowacyjnych technologii informacji i komunikacji jako „środowiska” modernizacji i przyspieszenia procesów rozwojowych

**Innowacyjność
w
e-Strategii**

- ➔ zdefiniowanie modernizacyjnych celów dla społeczno-gospodarczych
- ➔ koncentracja na dobrze zdefiniowanych beneficjentach końcowych i obszarach niezbędnej interwencji
- ➔ sieciowość, klastering i partnerstwa regionalne oraz subregionalne.
- ➔ zapewnienie wewnętrznych mechanizmów zarządzania zmianą w zakresie e – Rozwoju województwa
- ➔ implementacja europejskiej metodyki w polskich warunkach

**e-Strategia nie ma służyć informatyzacji wybranych struktur regionu,
lecz uruchamiać i wspierać wybrane procesy rozwojowe w województwie**

‘Nowy początek’ Strategii Lizbońskiej w roku 2005 kreuje odmienne od dotychczasowego warunki organizacyjno-prawne dla eRozwoju. W Polsce władzy publicznej zdarza się tego nie zauważać...

W roku 2005 nastąpiła zasadnicza rewizja strategii lizbońskiej, która znalazła odzwierciedlenie w programowaniu polityki spójności na lata 2007–2013

Rekomendacje raportu Koka (listopad 2004)

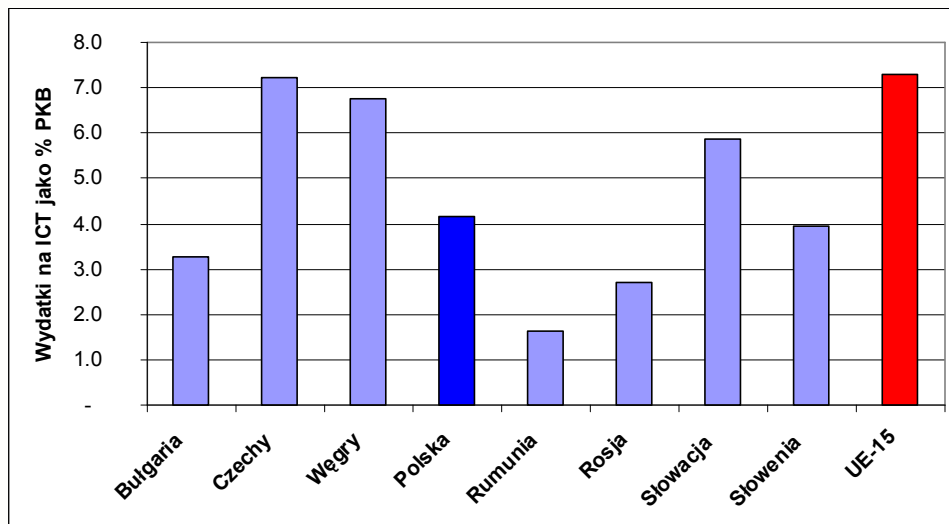
- ➔ odejście od logiki stymulowania rozwoju regionalnego jako swoistego „świadczania społecznego” dla mieszkańców do logiki inwestowania w innowacyjny rozwój, którego liderem jest sektor prywatny i badawczo rozwojowy
- ➔ wzrost absorpcji innowacyjności w sektorze publicznym oraz dyfuzja wiedzy z sektora prywatnego do publicznego jako warunek modernizacji tego ostatniego w celu sprostania wyzwaniom przemian demograficznych oraz konkurencji globalnej
- ➔ konieczność dowartościowania sektora przemysłowego jako motoru przemian i wzrostu, w tym sektora *high-tech* poprzez wdrożenie nowych instrumentów wsparcia

i2010 – Europejskie społeczeństwo Informacyjne dla wzrostu i zatrudnienia (czerwiec 2005)

Technologie informacyjne i komunikacyjne są czynnikiem silnie stymulującym wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Odpowiadają one za jedną czwartą wzrostu PKB i 40% wzrostu produktywności w Unii Europejskiej. Różnice wyników gospodarczych pomiędzy krajami uprzemysłowionymi można w dużej mierze wytłumaczyć wysokością inwestycji w technologie informacyjne i komunikacyjne, poziomem badań nad nimi i zakresem ich stosowania, oraz stopniem konkurencyjności sektorów gospodarki związanych ze społeczeństwem informacyjnymi i mediami. Usługi, umiejętności, media i treści związane z ICT stanowią coraz ważniejszy element gospodarki i społeczeństwa.

W Polsce inwestujemy za mało w ICT, aby dał się odczuć silny impuls gospodarczy [wzrost PKB]. Strategia eRozwoju Mazowska odpowiada na to wyzwanie

Wydatki na ICT w wybranych krajach EŚW i UE-15, średnia dla lat 1995-2001

W krajach UE 25% wzrostu PKB i 40% wzrostu produktywności jest wynikiem inwestycji w ICT

Silny impuls gospodarczy

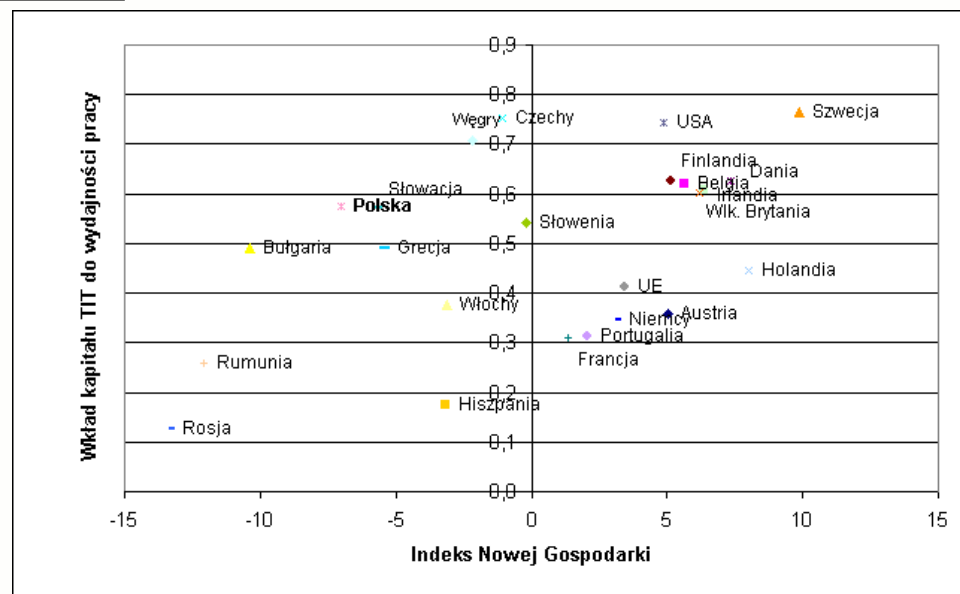
Wzrost inwestycji w ICT w Polsce o 15% spowodowałby wzrost PKB do roku 2025 o minimum 20%

Regiony konkurują głównie na polu innowacyjności

Czynniki wzrostu PKB i produktywności:

- ⇒ inwestycje w ICT w branżach nie-ICT
- ⇒ podniesienie jakości zarządzania
- ⇒ reorganizacja procesów produkcyjnych
- ⇒ poprawa jakości kapitału ludzkiego
- ⇒ podniesienie jakości ram prawnych

Źródło: M. Piątkowski [2004]

Strategia *i2010* uruchomiła europejską debatę nad przyczynami relatywnie niskiej innowacyjności gospodarki krajów UE i narzędziami zapewnienia warunków do zmiany tego stanu

Raport Aho zaproponował zmianę logiki wsparcia rozwoju gospodarczego krajów UE. Programy wspólnotowe i fundusze UE wspierać winny innowacyjny rozwój i modernizację, nie zaś służyć obniżaniu kosztów pracy

Diagnoza raportu Aho (listopad 2005)

- wsparcie przemysłu następować winno poprzez system grantów na rozwój prac badawczo-rozwojowych oraz tworzenie systemów zachęt dla przemysłu – wsparcie obejmować winno tak firmy sektora MŚP, jak i duże firmy, które mają kluczowe znaczenie dla wzrostu gospodarczego i podniesienia poziomu produktywności
- konieczne jest wzmocnienie współpracy firm oraz instytucji naukowo-badawczych
- wsparcie ze środków publicznych powinno sprzyjać w pierwszym rzędzie osiągnięciu wzrostu produktywności sektora badawczo-rozwojowego
- **fundusze strukturalne powinny być traktowane jako kluczowy środek wzmocnienia zdolności badawczo-rozwojowych i zapewnienia spójności na tym polu w UE**
- konieczne jest wsparcie tworzenia „infrastruktury innowacji” (parków naukowych, inkubatorów)
- najważniejsze dla wzrostu konkurencyjności firm europejskich w aspekcie globalnym jest zwiększenie chłonności branż nie – ICT na rozwiązania teleinformatyczne
- warunkiem wzrostu produktywności pracy w krajach UE jest zwiększenie kapitalizacji innowacyjnych rozwiązań ICT

Instytucje Europejskie zaakceptowały wyniki debaty nad rewizją Strategii Lizbońskiej i wdrożyły je w postaci nowych zasad implementacji polityki spójności i polityki strukturalnej

Władze publiczne krajów członkowskich UE, w tym Polski zobowiązane są do stworzenia krajowych i regionalnych programów rozwoju uwzględniających rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego z lipca 2006 roku

Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej (październik 2006)

- ➔ *Wspieranie innowacyjności, przedsiębiorczości oraz rozwoju gospodarki opartej na wiedzy poprzez wykorzystywanie możliwości w dziedzinie badań i innowacji, w tym nowych technologii ICT – stanowi tzw. II priorytet Wytycznych*
- ➔ w oparciu o *Wytyczne* polskie regiony powinny planować polityki rozwoju w ramach Regionalnych Programów Rozwoju Regionalnego – to w tym dokumentach oraz w strategiach dziedzinowych należy programować praktyczne narzędzia wsparcia wykorzystujące innowacyjne rozwiązania ICT
- ➔ narzędziem koordynacji wsparcia na poziomie europejskim będą koncentrujące się na zagadnieniach kluczowych dla konkurencyjności UE w aspekcie globalnym programy ramowe: „Konkurencyjność i innowacje” oraz 7 Program Ramowy Badań i Rozwoju
- ➔ **kluczowe znaczenie dla powodzenia regionalnych programów rozwoju mają realistyczne, nowoczesne strategie dziedzinowe koncentrujące się na absorpcji w sektorze prywatnym i publicznym innowacyjnych procesów, produktów i zmian organizacyjnych**
- ➔ *Strategia eRozwoju Województwa Mazowieckiego oraz tworzona Regionalna Strategia Innowacyjności są odpowiedzią na te wyzwania*

Rekomendacje *Wytycznych* oferują władzom regionów nowoczesne narzędzia zarządzania zmianą dotychczasowego modelu wydatkowania środków funduszy strukturalnych na innowacyjny rozwój

Rekomendacje *Wytycznych* dla władz odpowiedzialnych za politykę spójności:

1.	Podnoszenie nakładów na badania i rozwój	Wspieranie inwestycji w infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego (ICT)
		Rozpowszechnianie technologii i wiedzy przy wykorzystaniu odpowiednich mechanizmów
		Zwiększanie absorpcji wyników prac badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach, zwłaszcza MŚP, poprzez działania zmierzające do wzrostu umiejętności i kompetencji
		Wspieranie powstawania i wykorzystywania w UE większej liczby utalentowanych pracowników naukowych o wysokich kwalifikacjach
		Zwiększanie poziomu prywatnych i państwowych inwestycji w badania i rozwój oraz innowacje
		Wspieranie partnerstwa w dziedzinie badań i rozwoju w różnych regionach UE

Kluczem do sukcesu w realizacji polityk pro-rozwojowych jest jednoznaczne i znaczące zwiększenie nakładów na badania i rozwój, tak sektora publicznego, jak i w sektorze prywatnym. Konieczne jest opracowanie systemów pozytywnych bodźców dla sektora prywatnego, w celu zwiększenia jego zaangażowania w rozwój regionalny

Rekomendacje *Wytycznych* stawiają w centrum uwagi władz regionów współpracę z sektorem badawczo-rozwojowym rozumianym nie jako wsparcie dla instytucji publicznych, lecz głównie dla sektora prywatnego

Rekomendacje *Wytycznych* dla władz odpowiedzialnych za politykę spójności:

2.	Ukierunkowanie inwestycji na badania i rozwój – wspieranie narzędzi koordynacji działań między sektorem publicznym a prywatnym	Zapewnienie ścisłej interakcji między wszystkimi podmiotami realizującymi badania na rzecz rozwoju, w celu wspierania powstawania biegunów doskonałości, koniecznych do osiągnięcia masy krytycznej ^[1]
		Wzmacnianie współpracy między przedsiębiorstwami a także pomiędzy przedsiębiorstwami a publicznymi instytucjami badawczymi/placówkami szkolnictwa wyższego, m.in. poprzez tworzenie regionalnych i ponadregionalnych klastrów doskonałości
		Wspieranie działalności badawczo-rozwojowej oraz transferu technologii (umożliwianie MŚP dostępu do usług z zakresu badań i rozwoju w instytucjach badawczych finansowanych ze środków publicznych)
		Wspieranie regionalnych inicjatyw transgranicznych i transnarodowych mających na celu wzmocnienie współpracy badawczej oraz rozwijanie zdolności w dziedzinach priorytetowych dla polityki badawczej Wspólnoty
		Wzmacnianie rozwijania zdolności w zakresie badań i rozwoju, w tym ICT, infrastruktury badawczej oraz kapitału ludzkiego w dziedzinach i wysokim potencjale wzrostu

Rekomendacja ta oznacza istotną zmianę we wdrażaniu polityk rozwoju. Władze winny ‘zorganizować się’ do zapewnienia większego zapotrzebowania na wyniki prac B+R oraz na wiedzę niezbędną do nowoczesnego zarządzania terytorium

Wytyczne zwracają uwagę na konieczność skutecznego utrwalenia w regionach kultury programowania strategicznego, metod i instytucjonalnych narzędzi koordynacji wdrażania polityk rozwoju

Rekomendacje *Wytycznych* dla władz odpowiedzialnych za politykę spójności:

3.	Programowanie i wdrażanie innowacyjnego rozwoju regionów	Upowszechnienie <i>foresight</i> oraz innych metod planowania strategicznego na poziomie regionalnym, obejmujących regularny i systematyczny dialog z zainteresowanymi stronami
		Zapewnienie synergii pomiędzy polityką spójności a programami ramowymi: 7 Programem Ramowym Badań i Rozwoju oraz programem „Konkurencyjność i innowacje”
		Podnoszenie potencjału badawczego i innowacyjnego w regionach do poziomu odpowiedniego dla udziału w transnarodowych projektach badawczych

W Polsce zagadnienia strategicznego planowania rozwoju jako dziedzina praktycznego organizowania działań interesariuszy regionalnych wspieranych środkami programów wspólnotowych i funduszy strukturalnych nie są wystarczająco dostrzegane przez władze. *Wytyczne* wskazują na konieczność zapewnienia współpracy, synergii działań i podejmowania decyzji w oparciu o wyniki analiz.

Władze publiczne winny wspierać sektor prywatny w osiągnięciu lepszych wyników w prowadzeniu biznesu in organizować te formy wsparcia w nowoczesny sposób dostosowany do pobudzania innowacyjności

Rekomendacje *Wytycznych* dla władz odpowiedzialnych za politykę spójności:

4.	Ułatwianie innowacji i promowanie przedsiębiorczości	Zwiększanie skuteczności i dostępności dla przedsiębiorstw oferty regionalnej w zakresie badań i rozwoju, innowacji i edukacji, na przykład przez tworzenie biegunów doskonałości, skupiających wokół instytucji badawczo rozwojowych przedsiębiorstwa (MŚP) prowadzące działalność w zakresie zaawansowanych technologii lub przez tworzenie i rozwijanie klastrów wokół dużych przedsiębiorstw
		Dostarczanie usług wspierających przedsiębiorstwa w celu umożliwienia im zwiększania konkurencyjności oraz umiędzynarodowienia. Wykorzystanie synergii (transferu technologii, parków naukowych, centrów komunikacji ICT, inkubatorów i usług powiązanych, współpracy z klastrami) powinno stać się priorytetowym celem przy świadczeniu usług dla przedsiębiorstw
		Promocja przedsiębiorczości oraz ułatwianie powstawania i rozwoju nowych przedsiębiorstw. Nacisk powinien zostać położony również na promocję powstawania spółek typu <i>spin-off</i> i <i>spin-out</i> z instytucji badawczych lub przedsiębiorstw przy wykorzystywaniu różnorodnych technik (np. podnoszenie świadomości, przygotowanie prototypów, opieka oraz świadczenie wsparcia kierowniczego i technologicznego dla przyszłych przedsiębiorców)

Środki funduszy strukturalnych w zdecydowanie większym niż dotąd stopniu powinny być kierowane do sektora prywatnego i i instytucji otoczenia biznesu – to zasadnicza zmiana, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w regionalnych programach rozwoju do roku 2013

Rozwój społeczeństwa informacyjnego na poziomie regionalnym ukierunkowany być winien na stymulowanie wzrostu gospodarczego i podnoszenie kompetencji niezbędnych dla korzystania z ICT

Rekomendacje *Wytycznych* dla władz odpowiedzialnych za politykę spójności:

5.	Promowanie społeczeństwa informacyjnego dla wszystkich	Zapewnienie wykorzystania ICT przez przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe oraz promowanie rozwoju przez zrównoważone wsparcie popytu i podaży na towary i usługi z zakresu ICT, tak prywatne jak publiczne, a także poprzez zwiększone inwestycje w kapitał ludzki
		Zapewnienie – tam, gdzie nie zapewnia tego rynek – dostępności infrastruktury ICT i powiązanych z nią usług po przystępnych cenach i o takim stopniu rozwoju, aby możliwe było świadczenie koniecznych usług, w szczególności na obszarach oddalonych i obszarach wiejskich oraz w nowych państwach członkowskich.

Zgodnie z *Wytycznymi* usługi dla przedsiębiorstw powinny być raczej świadczone przez sektor prywatny lub przez mieszane organizacje publiczno–prywatne. Usługi powinny być najwyższej jakości, przystępne i łatwo dostępne oraz dostosowane do potrzeb MŚP. Poziom jakości usług powinien być ustalony i monitorowany; powinna zachodzić spójność między podmiotami świadczącymi usługi, zapewniona np. na drodze tworzenia partnerstw publiczno–prywatnych oraz sieci tzw. punktów kompleksowej obsługi.

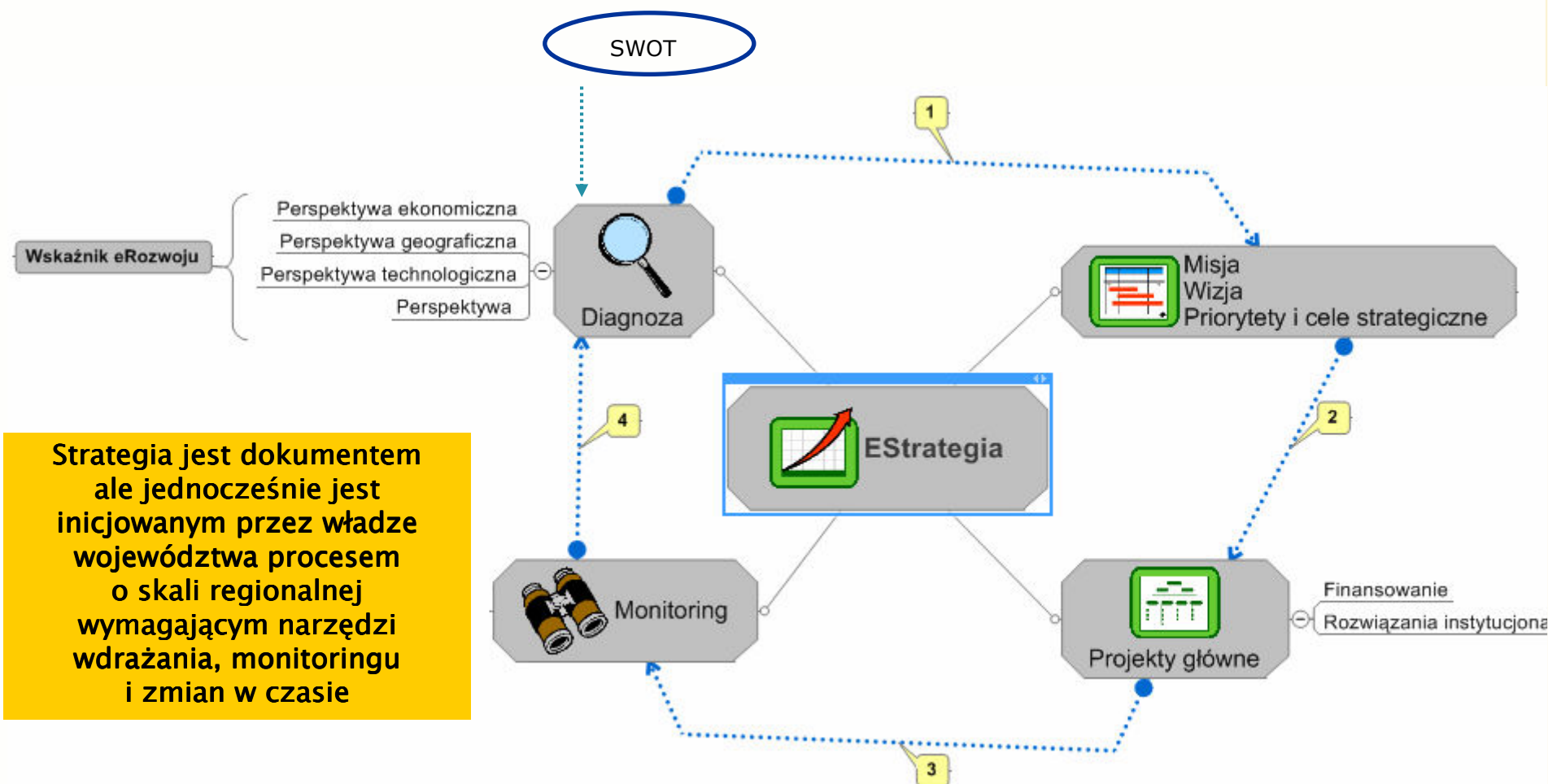
Wytyczne zwracają uwagę na konieczność uruchomienia nowych finansowych instrumentów wsparcia innowacyjnego rozwoju firm oraz sposobów dokonywania zakupów usług i produktów

Rekomendacje *Wytycznych* dla władz odpowiedzialnych za politykę spójności:

6.	Poprawa dostępu do finansowania rozwoju	Wspieranie instrumentów niebędących dotacjami takimi jak pożyczki, finansowanie zabezpieczonego długu dla długów przyporządkowanych, instrumenty zamienne (dług mezaninowy) oraz kapitał podwyższonego ryzyka (kapitał początkowy oraz kapitał podwyższonego ryzyka).
		Wspieranie dotacjami budowania i utrzymywania infrastruktury ułatwiającej dostęp do finansowania (np. biura transferu technologii, inkubatory, sieci „aniołów biznesu”, programy gotowości inwestycyjnej).
		Opracowanie zintegrowanego podejścia, w ramach którego wspierane będą jednocześnie innowacje, ich przełożenie na nową działalność komercyjną oraz dostępność kapitału podwyższonego ryzyka.

W Polsce instrumenty te nie są wykorzystywane w sposób powszechny – dominuje wsparcie poprzez systemy dotacji, których efektywność jest zdecydowanie mniejsza. Należy uruchomić pierwsze przedsięwzięcia w modelu partnerstwa publiczno–prywatnego oraz postuluje się stworzenie warunków prawnych do implementacji przedkomercyjnych zamówień na innowacje.

Strategia eRozwoju Mazowsza opracowywana była z uwzględnieniem wyników europejskiej debaty nad wdrażaniem polityk rozwoju w latach 2007–2013. Jest pierwszym tego typu dokumentem w kraju.

Strategia jest dokumentem ale jednocześnie jest inicjowanym przez władze województwa procesem o skali regionalnej wymagającym narzędzi wdrażania, monitoringu i zmian w czasie

Strategia województwa mazowieckiego jest pierwszym w Polsce dokumentem opracowanym zgodnie z wytycznymi European Regional Information Society Association (ERIS@)

Opracowana na potrzeby Strategii eRozwoju Mazowsza metodyka pomiaru tzw. potencjału eRozwoju pozwoliła dokonać diagnozy zaawansowania rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie

I grupa

wysoki poziom e-rozwoju

- m. st. Warszawa
- niemal cały podregion warszawski [z wyłączeniem powiatów nowodworskiego i mińskiego]
- były miasta wojewódzkie: Płock, Radom, Ostrołęka, Siedlce

II grupa

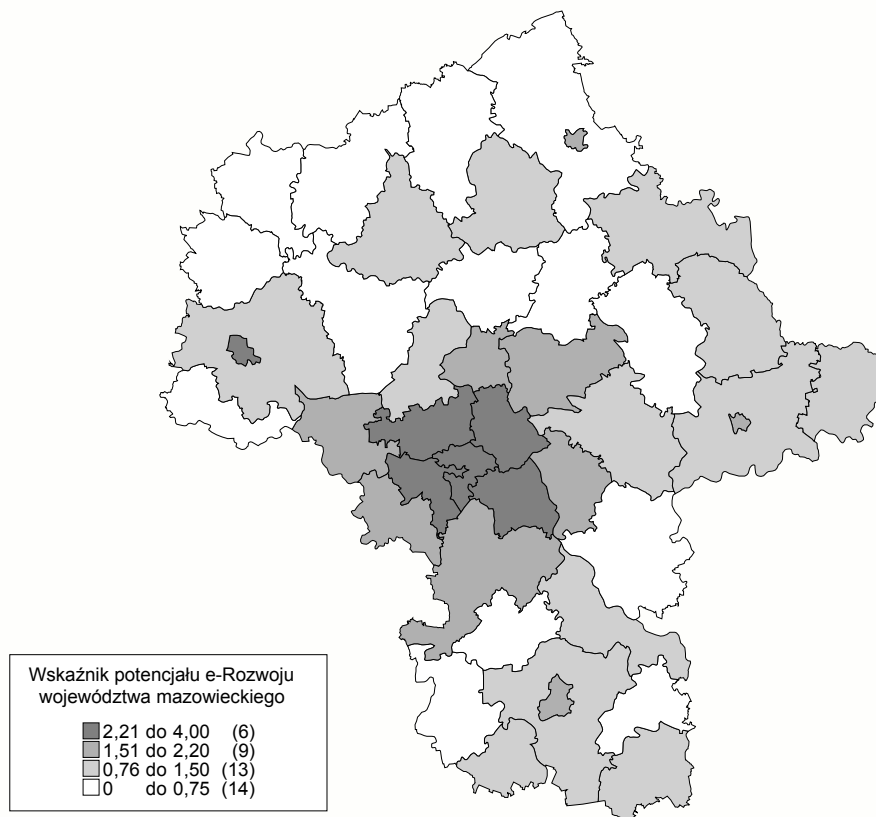
przeciętny poziom e-rozwoju

- powiaty podregionu warszawskiego: miński, nowodworski
- powiaty podregionu radomskiego: radomski, lipski, kozienicki, szydłowiecki
- powiaty podregionu ostrołęcko – siedleckiego: makowski, łosicki, ostrowski, siedlecki, sokołowski
- powiaty podregionu ciechanowsko – płockiego: ciechanowski, płocki

III grupa

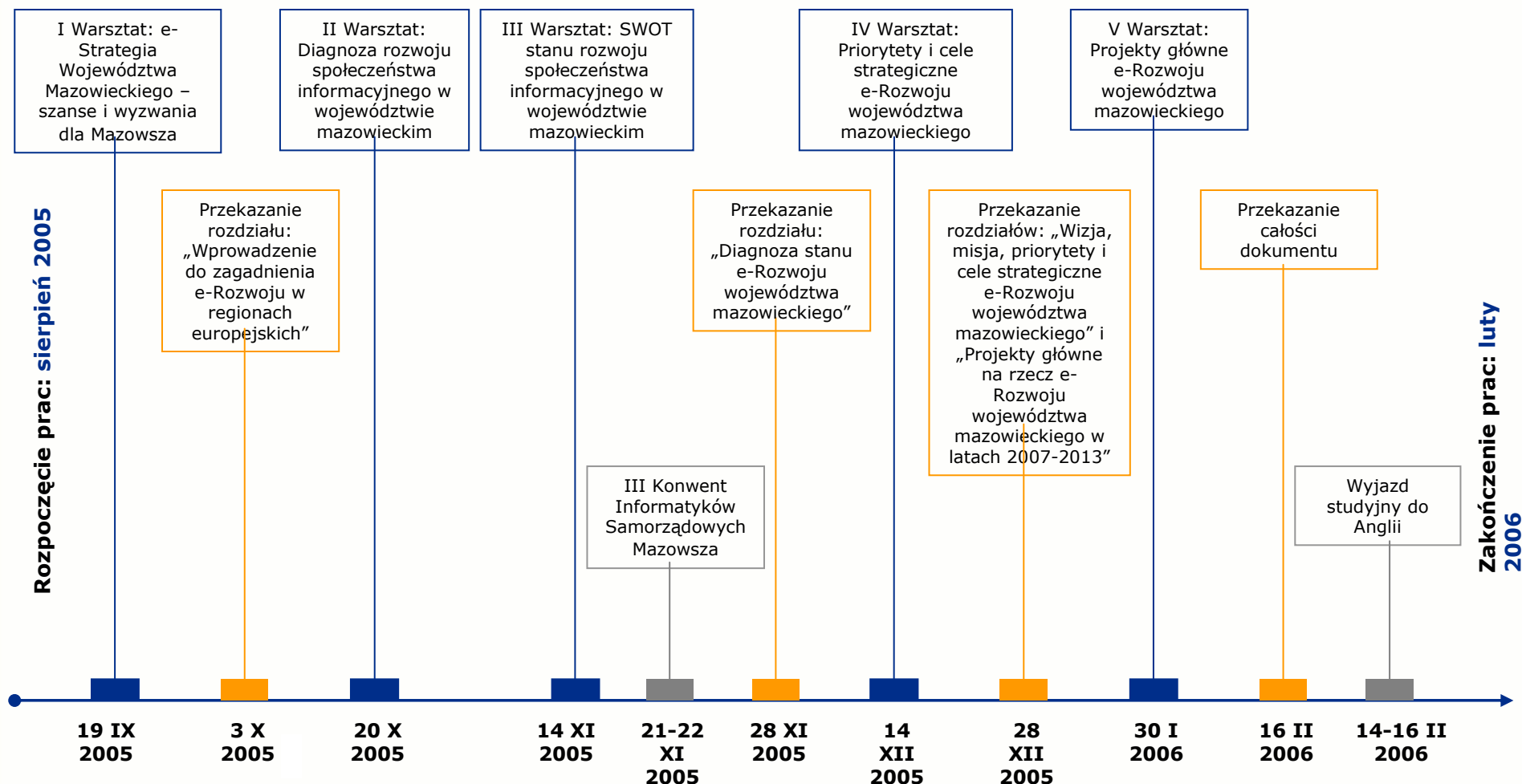
zagrożenie wykluczeniem cyfrowym

- powiaty podregionu radomskiego: garwoliński, przysuski, zwoleński, białobrzegi
- powiaty podregionu ostrołęcko – siedleckiego: węgrowski, ostrołęcki, wyszkowski, przasnyski, pułtusi
- powiaty podregionu ciechanowsko – płockiego: płoński, żuromiński, mławski, gostyniński, sierpecki

Mapa potencjału e-Rozwoju Mazowsza pokazuje silne trójdzielne zróżnicowanie wewnętrzne regionu i znaczące obszary zagrożenia 'wykluczeniem cyfrowym'

Strategia dyskutowana była przez niemal rok, zaś jej założenia powstały w ramach debaty w modelu partycypacyjno – eksperckim

Każdemu przesądzeniu merytorycznemu towarzyszyły warsztaty i posiedzenia Rady ds. Strategii e-Rozwoju. Wypowiadały się wszystkie środowiska potencjalnych *interesariuszy* problematyki eRozwoju w województwie mazowieckim [administracja, nauka, biznes, NGOs]

Priorytety e-Rozwoju województwa mazowieckiego zdefiniowane w Strategii są odpowiedzią na wyzwania modernizacyjne regionu w perspektywie roku 2013. Ich realizacja nastąpi poprzez wdrożenie tzw. projektów głównych

1. **Priorytet I** – Stworzenie systemu usług on-line dla mieszkańców i przedsiębiorców
2. **Priorytet II** – Pobudzenie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy
3. **Priorytet III** – Przeciwdziałanie ‘wykluczeniu informacyjnemu’ w obszarach zagrożenia
4. **Priorytet IV** – Zarządzanie e-Rozwojem oraz kreowanie i pomnażanie kapitału ludzkiego

Priorytety strategii są odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby regionu
– wynikają z analizy stanu eRozwoju w aspekcie terytorialnym
z perspektywy ekonomicznej, prognozowanego rozwoju technologii oraz perspektywy innowacyjnej,
a także z *Wytycznych* dotyczące polityki spójności w latach 2007–2013

Projekty główne na rzecz e-Rozwoju Mazowsza będą 'kołami zamachowymi' wdrażania Strategii eRozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

I	MAZOVIA2015 – Centra Kompetencji dla Społeczeństwa Wiedzy
II	MEGANET – Partnerstwo dla zapewnienia szerokopasmowego dostępu do usług i treści Internetu dla mieszkańców Mazowsza
III	EDUKOM – Regionalny Program Edukacji dla Gospodarki Opartej na Wiedzy
IV	Wrota Mazowsza – Mazowiecka Platforma Usług Społeczeństwa Informacyjnego
V	iMILA – Inkubator Modernizacyjnych Inicjatyw Lokalnych
VI	KL@SA2010 – Regionalny Program Wspomagania Edukacji Szkolnej
VII	INNOVART – Mazowieckie Laboratorium Innowacji ICT
VIII	INFOPORT – Mazowieckie Centrum eRozwoju

Wszystkie projekty główne *Strategii* zawierają komponent innowacyjny, a większość ukierunkowana jest na opracowanie i implementację innowacyjnych produktów, usług i rozwiązań organizacyjnych.

Projekt główny VII – INNOVART

– Mazowieckie Laboratorium Innowacji ICT będzie dziedzinowym mechanizmem pobudzania zainteresowania innowacyjnymi ICT

CELE System grantów proinnowacyjnych	Stworzenie systemu wsparcia grantami finansowymi dla podmiotów sektorów: publicznego, prywatnego, naukowo-badawczego oraz organizacji pozarządowych dla realizacji eksperymentalnych, innowacyjnych oraz badawczo-rozwojowych projektów na rzecz rozwoju lokalnego i subregionalnego w powiązaniu z celami inicjatywy „i2010 – dla Wzrostu i Zatrudnienia”, opartych na technologiach komunikacji i informacji.
GRUPY DOCELOWE	Podmioty naukowo-badawcze, centra badawczo-rozwojowe, uczelnie wyższe, firmy sektora ICT, organizacje pozarządowe.
PODSTAWOWE FUNKCJE	• współfinansowanie [zapewnienie wkładu własnego lub jego części] krajowych projektów badawczo-rozwojowych realizowanych przez jednostki naukowo-badawcze regionu oraz ich konsorcja • wsparcie finansowe [zapewnienie wkładu własnego lub jego części] podmiotów regionalnych uczestniczących w projektach Programów Ramowych, CIP oraz innych programów wspólnotowych związanych z wdrażaniem innowacyjnych technologii ICT • współfinansowanie [zapewnienie wkładu własnego lub jego części] eksperymentalnych projektów realizowanych przez podmioty sektora ICT na rzecz sektora publicznego • współfinansowanie [zapewnienie wkładu własnego lub jego części] projektów realizowanych przez podmioty zlokalizowane w parkach technologicznych

System wsparcia grantami różnorodnych inicjatyw – także eksperymentalnych – o wysokim stopniu innowacyjności i powiązanych z uzyskaniem wyników badawczych podnoszących konkurencyjność regionu w perspektywie krajowej i europejskiej. Na projekty te zostanie przeznaczane min. 54 mln zł,

Kontakt w sprawie Strategii eRozwoju Mazowsza:

Krzysztof Głomb

k.glomb@mwi.pl

kom.: 605.290.500

Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”

ul. Żurawia 22

00-515 Warszawa

tel./fax (022) 438 91 17

ul. Krakowska 11a

33-100 Tarnów

tel. (14) 627 24 92, 628 42 10

fax (14) 628 43 11

<http://www.mwi.pl>

<http://www.pldg.pl>